

Instytucja opieki prawnej nad osobą całkowicie ubezwłasnowolnioną, uregulowana w *Kodeksie rodzinnym i opiekuńczym*, ma na celu ochronę jej praw i interesów. Rola opiekuna prawnego osoby całkowicie ubezwłasnowolnionej nabiera jednak szczególnego wymiaru, gdy podopieczny przebywa w DPS-ie. Choć placówka zapewnia bezpośrednią, całościową opiekę nad swoim mieszkańcem, to opiekun pozostaje jego jedynym prawnym reprezentantem, podejmującym w jego imieniu decyzje oraz składającym oświadczenia woli. To generuje nie tylko złożony układ obowiązków DPS-u i opiekuna tej osoby, ale też potencjalne tarcia na linii opiekun–personel.

W przypadku osoby ubezwłasnowolnionej częściowo mamy do czynienia z częściową zdolnością do czynności prawnych, natomiast osoba ubezwłasnowolniona całkowicie nie ma do nich zdolności. W efekcie nie jest w stanie składać oświadczeń woli, a pieczę nad nią sprawuje wyznaczony opiekun prawny, który podejmuje w imieniu osoby całkowicie ubezwłasnowolnionej wszelkie decyzje.

## Zadania opiekuna prawnego

Zgodnie z art. 176 i 175 *Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego*, jeżeli wzgląd na dobro pozostającego pod opieką nie stoi temu na przeszkodzie, opiekunem ubezwłasnowolnionego całkowicie powinien być ustanowiony przede wszystkim jego małżonek, a gdy takiego nie ma – jego ojciec lub matka.

Do opieki nad ubezwłasnowolnionym całkowicie stosuje się odpowiednio przepisy o opiece nad małoletnim. Oznacza to, że zgodnie z art. 155 *Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego* opiekun sprawuje pieczę nad osobą i majątkiem pozostającego pod opieką. Podlega przy tym nadzorowi sądu opiekuńczego.

Warto zauważyć, że piecza nad osobą ubezwłasnowolnioną – zarówno całkowicie, jak i częściowo – stanowi prawnie uregulowany system ochrony, którego głównym celem jest dbanie o dobro oraz interesy osoby ubezwłasnowolnionej, a także zarządzanie jej sprawami osobistymi i majątkowymi. Tu należy poczynić istotne rozróżnienie, bowiem w przypadku ubezwłasnowolnienia całkowitego dla osoby dorosłej ustanawia się opiekę, natomiast dla osoby ubezwłasnowolnionej częściowo – kuratelę. Instytucja opieki ma oczywiście szerszy zakres i stawia sobie za cel zastąpienie ubezwłasnowolnionego we wszystkich czynnościach prawnych oraz bieżące kierowanie jego życiem, ponieważ jest on prawnie pozbawiony zdolności do samodzielnego podejmowania decyzji w swoich sprawach.

### Ważne!

Opiekun jest prawnym przedstawicielem podopiecznego – działa w jego imieniu, zarządza jego majątkiem, dba o jego zdrowie, podejmując decyzje dotyczące leczenia, dba o edukację oraz zaspokojenie codziennych potrzeb. Opiekun ma obowiązek działać z najwyższą starannością, kierując się zawsze dobrem i słusznymi interesami osoby podopiecznej.

Tak więc to opiekun podejmuje kluczowe decyzje dotyczące wyboru placówki, w tym w zakresie umieszczenia w DPS-ie, zawsze uwzględniając stan zdrowia i możliwości podopiecznego. Ma on obowiązek działać tak, aby sprzyjać rozwojowi i rehabilitacji osoby, jeśli jest to możliwe.

## Zarządzanie majątkiem podopiecznego

W sferze ekonomicznej opiekun jest zobowiązany do sprawowania pieczy nad majątkiem podopiecznego. Jego obowiązkiem jest dbanie o to, aby majątek ten nie uległ pogorszeniu, a jeśli jest to możliwe i uzasadnione, aby przynosił dochody. Co najważniejsze, opiekun nie może dokonywać czynności przekraczających zakres zwykłego zarządu (np. sprzedaż nieruchomości, zaciągnięcie kredytów, darowizny) bez uprzedniej zgody sądu opiekuńczego.

Zgodnie z art. 160 *Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego* niezwłocznie po objęciu opieki opiekun



---

**Aby czytać dalej, potrzebujesz pełnego dostępu.  
Przeglądaj wszystkie materiały w ramach abonamentu lub  
prenumeraty.**

Korzyści:

- nielimitowany dostęp do treści,
- aktualizacje materiałów w niezbędnikach, nawet do 2 razy w tygodniu,
- e-czasopisma w nowej, wygodnej formie,
- dodatkowe materiały i wzory dokumentów do pobrania,
- dostęp do porad cenionych ekspertów i praktyków,
- zniżki na kolejne produkty, szkolenia i webinary  
i znacznie więcej...

**Zamów na: [www.oficynamm.pl](http://www.oficynamm.pl)  
lub skontaktuj się z nami: 61 653 64 30, [bok@oficynamm.pl](mailto:bok@oficynamm.pl)**